

mérnök újság

A MAGYAR MÉRNÖKI KAMARA LAPJA

XXX. évfolyam, 12. szám, 2023. december — Ár: 680 Ft

Mikor fogja az

AI tervezni a házunkat?

- MI mint az építőipar mozgatórugója
- Fuzzy logika és neurális hálózat
- MI lesz?

ELMENTÜNK
A FALIG

AZ ELŐREJELZÉS
NEHÉZ DOLOG

A NÉLKÜLÖZHETETLEN
VÁROSI MÉRNÖK

NE SZÓLJ,
SZÁM?

Mérnök és építész

Zsigmondi András

Ha megkérdezed a kollégákat, hogyan működik az Építési és Közlekedési Minisztérium, mindenki csak húzogatja a vállát. De ha azt kérdezed, jó-e, hogy az építésügynek végre van önálló kormányzati képviselője, a válasz egyértelmű: jó, hogy lett. És a szaktarca óriási célt tűzött ki maga elé az új törvénytervezetekkel.

Az utóbbi években sokat foglalkoztam az építési joggal, a tisztességes szerződéses kondíciókkal, így talán ehhez kicsit jobban konyítok az átlagnál. Tizennyolc éves koromban még építész szerettem volna lenni, de nem volt elég pontszámom, így átirányítottak a kultúrmérnöki karra, amiről sokat nem tudtam, csak hogy valamiként kapcsolódik az építészethez. Ez a gondolat irányíthatta Lázár János minisztert, amikor ragaszkodott az „építészeti törvény” elnevezéshez. A miniszter úr kiválóan összeszedett parlamenti beszédében őszintén elmondta, hogy minden szakmai szervezet kifogásolta az elnevezést, számtalan módosító javaslatot kapott erre, de ő mégis ragaszkodott hozzá. Miért? Pont azért, ahogy én választottam egyetemet. Az átlagember tudja, mit csinál az építész, de vajon mi az építőmérnök, ki a statikus vagy a vizes mérnök – aki reggelként fürödni szokott, az akusztikus pedig a süket ellentéte. Ugye?

Nem tudom, hogy a parlamentben hogyan kell „eladni” egy új törvényt – több ellenérdekű csapat mellett –, sőt nem is egyet, hanem többet is, ez a profi politikusok dolga, ám lássuk be, mindez a politikai marketing kommunikációs eszköze. Fontos körülmény, de...

A sok szakmai ellenvetést úgy oldották fel, hogy meghatározták az építészet fogalmát, ígygyen:

„4. § (1) Az építészeti minőség az építési tevékenység folyamatát átható szellemi, művészeti és műszaki megoldások összessége (...)

16. § 32. Építészet: olyan multidiszciplináris – műszaki, mérnöki és alkalmazott művészeti tudományokat egyesítő – szakterület, amely építmények, belső terek létrehozásával, megőrzésével, tágabb értelemben a magyar környezetkultúra alakításával foglalkozik;

115. tájépitészet: olyan alkalmazott tudományos és művészeti szakterület, amely a táj, az épített és természeti környezet együttes alakításával, tájépitészeti alkotások és a települési zöldinfrastruktúra létrehozásával, megőrzésével, fejlesztésével foglalkozik...”

A mérnöki kamarában sokszor kifejtettük, hogy egy épület 20-30 százaléka építészet, a többi egyéb mérnöki munka (statika, gépészet, víz, csatorna, világítás, elektromosság, légtechnika, kommunikáció, akusztika stb.). Az építész határozza meg, hogy egy ház szép és időtálló legyen, a többiek pedig azt, hogy jó legyen. Lehet a társadalmi megítélést igazságtalannak tartani, de mégis az építész neve marad fenn, évekig, néha évszázadokig. Ezt el kell fogadnunk, hiszen a jó idea a tartós érték biztosítója. Az építész neve akkor marad fenn, ha az építészeti produktuma, alkotása művészet is egyben. Ezáltal lóg ki az mérnöki szakterületből az építészet.

A törvényhozók bizonyára tudják, mi az az építészet. A mérnökök is tudják, mi az építészet. Jól ítélte meg a miniszter, amikor beszédében úgy fogalmazott, hogy a törvény elnevezése nyelvészeti probléma? Úgy véljük, ez jóval több annál. Az új fogalom meghatározás szerint az építészet bármely fajta építmény bármely mérnöki elemét jelenti. A félreértés eredete a magyar nyelvből származik, az építészet és az építés ugyanaz a szótó. A világ más részein azonban ezekre önálló szó használatos – például engineer vagy architect.

Lényeges a változás: az építészet fogalmába mostantól beletartoznak a mérnöki létesítmények, mélyépítés, speciális építmények, az atomerőműtől a szennyvíztisztítón és metróalagúton keresztül a biciklitárolóig minden! Másképp fogalmazva mindent, ami építés vagy ahhoz kapcsolódik, építészetnek nevezünk.

Ily módon Magyarországon egyedül mást jelent az építészet, mint a világ összes országában évszázadok óta. Szóval kétlem, hogy ez szerencsés kommunikációs elem volt. Abban bízom, hogy – az óriási munka során, amit napjainkban az új törvények megalkotásában az ÉKM magára vállalt – amikor az iszonyú mennyiségű joganyagot elkészítik, akkor már nem lesz szükség erre a marketingelemre, és helyükre kerülnek a dolgok.

Mottók a XX. századból: „Egy kis cement, egy kis mész, malterosnak nem kell ész... Nem kell hozzá ép ész, legyél, pajtás, gépész...”

A Magyar Mérnöki Kamara elnöksége és a Mérnök Újság szerkesztőbizottsága nevében kívánunk minden Olvasónknak áldott karácsonyt és sikerekben gazdag, boldog új esztendőt!

